

- Viden i fællesskab

2014

Studerende i praktik

Hvordan hænger teori og praktik sammen i pædagoguddannelsen? Er den studerende klædt på til at møde virkeligheden i en boform for mennesker med udviklingshæmning, og er praktikstedet omvendt også klædt på til at vejlede den studerende? VISS.dk har inviteret sig inden for i Boenhed 8, Landsbyen Sølund, til en samtale med pædagog-studerende Isabel Kragelund og pædagog Malene Friis Sørensen om deres samarbejde og syn på uddannelse.

Af Liselotte Petersen, formidlingskonsulent, VISS.dk

Isabel har været på arbejde i grøn gruppe i dag, sammen med en meget interesseret beboer Ditlev Nielsen tager hun og Malene imod i de lyse rum, hvor fotos af husets beboere på væggene byder gæster velkommen: her bor vi! Isabel er i sin første lønnede praktik og har nu cirka to et halvt år tilbage af uddannelsen på Jydsk pædagogseminarium, VIA, hvor hun har linjefag i "Udtryk, musik og drama". Første ulønnede tre måneders praktik forgik i en børnehave, hvor Isabel var glad for at være: "Det var hyggeligt, men det var ikke den store passion for mig," beskriver hun. Til gengæld lyser øjnene af begejstring, når hun fortæller om praktikken i Boenhed 8 og stedets målgruppe: mennesker med udviklingshæmning, som har en lav kognitiv udviklingsalder: "Jeg får lov til mere. Det er rigtig fedt, at jeg har ansvaret for en gruppe – jeg er alene i den grønne gruppe om morgenen, her bliver man skubbet – ikke på den forkerte måde, men den gode måde. Der er fokus på, hvordan den studerende har det," fortæller Isabel.

Sidst på uddannelsen er det muligt at specialisere sig, og Isabel er ikke i tvivl om, at det bliver inden for det socialpædagogiske område. Inden praktikopholdet havde Isabel arbejdet med et selvvalgt tema: selvbestemmelse og mennesker med udviklingshæmning, og, som uddannelsen er opbygget i dag, er det kun her hun har sin teoretiske viden om specialområdet fra.

Efteruddannelse og specialisering af pædagoguddannelsen

Isabel har kunnet overføre sin teori om børn og anerkendende pædagogik til sit arbejde i Boenhed 8, men hun kan se en kæmpe fordel i, at revideringen af pædagoguddannelsen og genindførelsen af specialeopdelingen vil gøre kommende studerende bedre teoretisk funderet inden praktikken. Til gengæld skal man langt hurtigere vælge sin specialisering end nu, hvilket tvinger den studerende til at foretage et valg, inden man har haft de to første praktikperioder, som nu er med til at kvalificere valget. Teori først og praktik bagefter – sådan lærer Isabel bedst, men i virkeligheden flyder teori og praksis efterhånden sammen, og indlæringsprocesserne supplerer hinanden begge veje på en god måde, mener hun. Malene, der har 11 år på CV'et som pædagog, er også positivt indstillet over for den nye specialisering. Hun er uddannet under den nuværende ordning, hvor de studerende som hun siger "ved lidt om en hel masse.

Det kræver specialviden uanset, hvilket område du arbejder med, og den kan ingen af os sidde inde med fra start af. Når vi får en nyuddannet ud, så er det her, de skal til at starte med at lære – nu kommer vi til at starte på et højere niveau." Hun håber, at hendes målgruppe: mennesker med udviklingshæmning med en lav udviklingsalder bliver repræsenteret lige så godt som målgruppen udsatte børn i den kommende uddannelse.

”Jeg skal altid lige nå at mærke, hvordan den studerende har det!”

Malene fortæller om sin praktikvejleder funktion: ”Jeg elsker at være praktikvejleder. Det er en af de opgaver, jeg holder allermest af” og hun fortsætter uden tøven: ”Jeg kan lide at arbejde med unge mennesker, og der er ikke to studerende, der er ens, så derfor bliver man udfordret hver gang. Jeg kan rigtig godt lide, at de studerende kommer med helt ny viden. Nogle gange får jeg nye spørgsmål, det holder også mig på tærerne: hvorfor gør du det? Ja, hvorfor gør jeg det? Min etik bliver der også stillet spørgsmålstejn ved.” De studerende er ikke klædt

godt på teoretisk, til gengæld har Malene i de otte år, hun har været vejleder, ikke oplevet en studerende, som ikke kommer med et åbent sind og gerne vil lære noget. ”De kommer ikke med en forforståelse. De kommer med et godt humør, og så starter vi der, hvor de er. Ligesom vi også starter der, hvor beboerne er, andet ville ikke give mening,” siger Malene, som føler sig godt klædt på til at være vejleder med praktikvejlederuddannelse og masser af erfaring i bagagen – ikke rutine! ”De studerende skal selvfølgelig lave en masse ting selv, men,”

understreger Malene, ”det er vigtigste for mig er, at jeg har føling med, hvordan de har det.” Hun tjekker altid af med Isabel, når hun møder hende på arbejdet, om det går godt: er der noget, de skal have vendt? Isabel smiler, og man fornemmer, der er en direkte og respektfuld omgangsform mellem de to.

Vejledning og tværfaglig undervisning

Den studerende og praktikvejlederen har mulighed for at mødes to timer hver anden uge – dog lidt mindre i første del af praktikken, hvor der er arrangeret fælles undervisning for stedets studerende i fx medicingivning, psykiatri, neuropædagogik mm. Undervisningen her er meget relevant i forhold til Isabels læringsmål,

hvor tværfagligt samarbejde er prioriteret højt. Isabel fremhæver de gode muligheder for at arbejde tværfagligt i landsbyen, som har eget sundhedsteam inkl. læge, psykiater, tandlæge og et bredt udvalg af aktivitetsmuligheder. Som studerende skal Isabel lave ”en aktivitet”, som i Boenhed 8 er en skriftlig evaluering. Som praktikvejleder

skal Malene kunne se, at den studerende har reflekteret over det, hun har lært: ”For en stor del af det at være pædagog er, at du er i stand til at reflektere over det, du lærer. Hvad har den studerende fået ud af at være her? Jeg skal kunne høre, at der foregår noget – hun er gået fra A til B: og det er nogle gange nemmere at se på skrift.” Derudover har den studerende sit ”eget punkt” på dagsordenen til personalemøderne, som kan udnyttes forskelligt fx til en diskussion om et etisk dilemma.

Balance mellem at være professionel og privat

”Stedet er præget af Gentle Teaching tilgangen, og det faldt jeg for: Du skal være professionel, men ikke have samme afstand til beboerne, som jeg oplevede, vi havde til børnene i børnehaven. Jeg kan godt lide nærheden – det er den som udvikler relationerne især til denne målgruppe,” siger Isabel og bliver suppleret af Malene: ”I børnehaven bliver børnene skiftet ud hvert 3.år. Jeg har været her i 11 år, og jeg er ansat her som deres mor, deres far, deres bedste ven og pædagog, hvor de i børnehaven har en mor og far derhjemme – der skal du ”bare” være pædagog. Selvfølgelig skal vi holde det ”væk fra maven”, men de bedste stunder vi har sammen med beboerne, det er vel, når vi bliver lidt private. Jeg holder selvfølgelig noget ude, men jeg kan godt mærke, når der sker noget, som godt kunne ske i kontakten med mit eget barn.” Isabel: ”Jeg er rigtig glad for mit arbejde, fordi jeg har et ansvar for, at Ditlev kommer til tandlæge fx og kommer ud og får oplevelser. De er afhængige af en og har brug for en.” Malene præciserer: ”Du mener, at du kan mærke, at du gør en forskel?”, og Isabel nikker.

Det faglige og kollegiale samarbejde fremtidssikres!

Malene synes, hun får dækket sit behov for efteruddannelse, så hun kan følge med fagligt og i forhold til at varetage praktikvejlederfunktionen: hun har fået diplomuddannelse, deltager pt. i VISS.dks neuropædagogiske efteruddannelse og har deltaget i forskellige temadage. Hun anbefaler uden tøven, at hele personalegruppen kommer af sted på kursus eller efteruddannelse samlet. Er medarbejderen alene af sted, så mangler man baggrundsviden og gennemslagskraft, når man skal videreformidle og inspirere derhjemme. Derfor forventer hun sig rigtig meget af deltagelsen i den neuropædagogiske efteruddannelse. ”Vi er meget begejstrede for den nye uddannelse, men jeg vil vove den påstand, at det kun er, fordi vi er af sted alle sammen!”.

Malene har fokus på det kollegiale samarbejde og ser det som sit mål som praktikvejleder at gøre sit bedste for at gøre sin fremtidige kollega, Isabel, til en god og faglig kompetent kollega!